

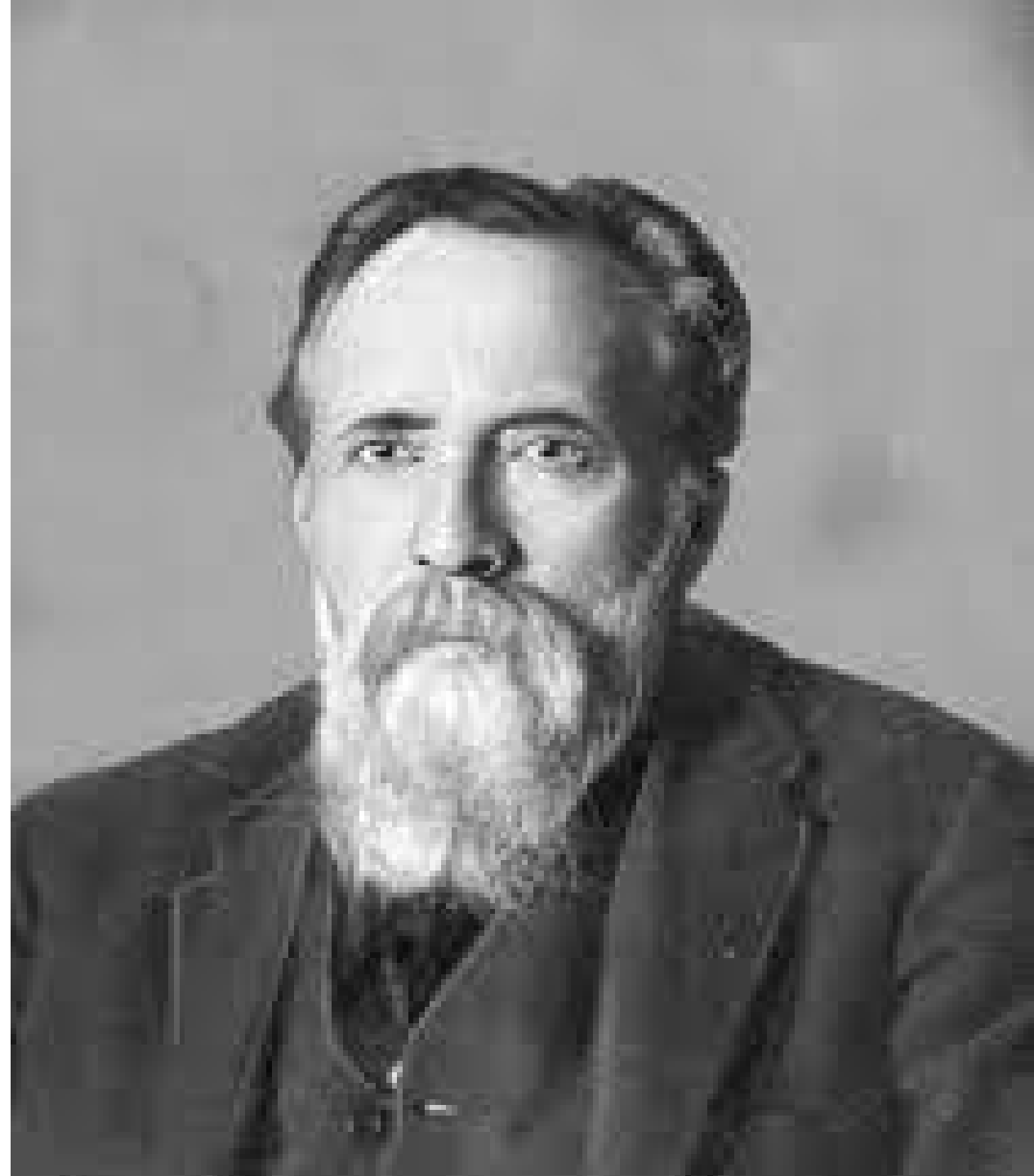
Polscy naukowcy – geografia.

Henryk Arcowski

Henryk Arctowski

- **Henryk Bronisław Arctowski** urodzony 15 lipca 1871 w Warszawie. Zmarł 21 lutego 1958 w Waszyngtonie – polski geograf, geofizyk, geolog, meteorolog, podróżnik, związany z badaniami krajów polarnych. W 1959, zgodnie z jego wcześniejszym życzeniem, Polska Akademia Nauk sprowadziła jego prochy do Polski

Bez niego Antarktyda pozostałaby nieznaną

- Do dzisiaj jest najbardziej znanym polskim badaczem stron polarnych. Jak mało który podróżnik i naukowiec w świecie przyczynił się do poznania Antarktydy. W ciągu długiego, blisko 87-letniego życia opublikował ponad 400 prac, w których opisał swoje wyprawy i rezultaty badań naukowych.

Pierwszy określił głębokość podbiegunowych mórz

- Młody człowiek szybko zwrócił na siebie uwagę świata nauki. Mając niespełna 22 lata podjął pracę na Uniwersytecie w Liege, a dwa lata później, **w roku 1895, rozpoczął przygotowania do podróży antarktycznej**, w trakcie której prowadził badania z zakresu oceanografii, meteorologii, glaciologii oraz geologii. Zebrane materiały posłużyły mu między innymi do stworzenia map batymetrycznych (głębokości) mórz antarktycznych, a także opracowania teorii falowego przesuwania się cyklonów. Arctowski przedstawił także **tezę o powiązaniu geologicznym południowoamerykańskich Andów ze wzniesieniami na Ziemi Grahama**.

Działalność po 1900

- W latach 1903–09 Henryk Arctowski był kierownikiem stacji meteorologicznej w Belgijskim Królewskim Obserwatorium w Uccle.
- W 1910 uczestniczył we francuskiej wyprawie na Spitsbergen i Lofoty.
- W okresie 1911–19 i 1939–50 pracował w Stanach Zjednoczonych, najpierw jako organizator i kierownik działu przyrodniczego w New York State Public Library, następnie w Smithsonian Institution.
- Po zakończeniu I wojny światowej opracował dla amerykańskiej komisji do spraw Polski, wchodzącej w skład amerykańskiej delegacji na paryską konferencję pokojową 1919, obszerny Raport o Polsce. Raport składał się z 14 działów, obejmował ok. 2,5 tys. stron maszynopisu, ponad 100 map, liczne tabele i wykresy. Miał ogromne znaczenie dla kraju.
- W okresie międzywojennym pracował w Instytucie Geofizyki i Meteorologii Uniwersytetu Lwowskiego. Na szeroką skalę rozpoczął badania zmian klimatycznych, które ujmował globalnie.
- Stworzył zespół, który przeprowadził analizę zmian klimatu prawie wszystkich obszarów lądowych. Twierdził, że istnieje ścisły związek między zjawiskami klimatycznymi zachodzącymi na obu półkulach.
- Brał czynny udział w pracach Międzynarodowej Unii Geograficznej oraz Komisji Wahań Klimatycznych.
- W VIII 1939 wyjechał na kongres Międzynarodowej Unii Geodezji i Geofizyki do Waszyngtonu, skąd z powodu wybuchu wojny nie mógł już powrócić do kraju. Wszystkie swoje oszczędności postanowił przekazać do Polski na Fundusz Obrony Narodowej.
- Po przejściu 1950 na emeryturę pozostał w Stanach Zjednoczonych.

Prezentację wykonał Oskar Ścibisz

